

**Quickscan Wet Natuurbescherming
Zuivelstraat I, Veenendaal**

Colofon

Titel : Quickscan Wet Natuurbescherming Zuivelstraat 1, Veenendaal
Projectnummer: .. : 17802

Opdrachtgever ... : Frank van Woerden Vastgoed BV
Lunet 1
3905 NW Veenendaal

Datum : 26 mei 2017
Status rapport ... : eindrapport
Bestand : 17802-eind1.wpd

Opdrachtnemer .. : De Groene Ruimte BV
Sportstraat 42
6707 GH WAGENINGEN
tel. 0317-423969
dgr@dgr.nl www.dgr.nl

Handtekening voor akkoord directie,
Naam : ir. P.A.W.M. Raaijmakers
Handtekening: ... :

Auteursrecht : De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).

Aansprakelijkheid . : Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.

INHOUD

1.	INLEIDING	2
2.	WERKWIJZE	3
3.	PLANGEBIED EN HANDELING	4
3.1.	Plangebied	4
3.2.	Handeling	6
4.	RESULTATEN	7
4.1.	Wet natuurbescherming	7
4.2.	NDFF	8
4.3.	Flora	8
4.4.	Zoogdieren	9
4.5.	Amfibieën, reptielen en vissen	10
4.6.	Vogels	11
4.7.	Vlinders, libellen en overige ongewervelden	12
5.	CONCLUSIES EN ADVIEZEN	13
	BRONNEN	14

Bijlagen

- Bijlage 1. Meest relevante artikelen uit de Wet Natuurbescherming bij een quickscan
- Bijlage 2. Beschermde soorten Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn
- Bijlage 3. Andere (nationaal) beschermde soorten
- Bijlage 4. In Utrecht vrij gestelde soorten

I. INLEIDING

In opdracht van Frank van Woerden Vastgoed BV heeft De Groene Ruimte BV in april 2017 voor de planlocatie Zuivelstraat I te Veenendaal een ecologische quickscan in het kader van de Wet Natuurbescherming (WNB) uitgevoerd. Voor deze planlocatie is; hiervoor is een bestemmingsplanwijziging vereist (functiewijziging¹⁾). Dit is in het kader van de WNB aan te duiden als een 'handeling', meer specifiek als 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'. Bij een 'handeling' brengt de WNB een aantal verplichtingen met zich mee ten aanzien van mogelijk aanwezige planten en dieren. Zo rust bij de initiatiefnemer de wettelijke plicht om aan te tonen dat door de beoogde 'handeling' geen streng beschermde soorten worden verstoord, of om een ontheffing aan te vragen bij de provincie en te verkrijgen alvorens verstorende activiteiten mogen plaatsvinden.

Om na te gaan of de 'handeling' een negatief effect heeft op eventueel aanwezige streng beschermde soorten, is een vooronderzoek in de vorm van een quickscan noodzakelijk. De quickscan, is er op gericht om een dusdanig goed inzicht te krijgen in de aanwezige natuurwaarden, dat (aanbevelingen voor) de volgende onderdelen kunnen worden opgesteld:

- een overzicht van (de kans op) aanwezige en te verwachten streng beschermde soorten en andere zeldzame of bijzondere soorten en natuurwaarden;
- effecten van de 'handeling' op (mogelijk) aanwezige en te verwachten streng beschermde soorten en andere zeldzame of bijzondere soorten en natuurwaarden;
- algemene richtlijnen voor oplossingsrichtingen om negatieve effecten te mitigeren;
- de haalbaarheid van een eventueel vereiste ontheffingsaanvraag;
- het voor een eventueel vereiste ontheffingsaanvraag benodigde nader onderzoek;
- een goed beeld van eventueel in het kader van de WNB vereiste vervolgstappen.

In deze rapportage zijn de resultaten verwoord van de ecologische quickscan. Van het plangebied is een situatiebeschrijving opgenomen. Daarnaast zijn -per soortengroep- de aangetroffen en/of de zeer waarschijnlijk aanwezige, beschermde soorten aangegeven. Indien bronnenonderzoek en veldonderzoek onvoldoende informatie of zekerheid hebben opgeleverd, waardoor nader (veld)onderzoek is vereist, is dat bij de soortengroep aangegeven.

Van niet genoemde beschermde soorten kan de aanwezigheid worden uitgesloten. Er heeft geen andere toetsing plaatsgevonden dan aan de vereisten vanuit de WNB (soortenbescherming), gebaseerd op de 'handeling' zoals aangegeven.

¹⁾ Informatie door opdrachtgever.

2. WERKWIJZE

Om een indruk te krijgen van de mogelijke natuurwaarden van (de omgeving van) het plangebied is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Er zijn waarnemingen van de afgelopen 5 jaar opgevraagd.

Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 16 mei 2017 tussen 9.00u en 10.25u. Het was droog, bewolkt, de windkracht was 2Bft en de temperatuur was ca. 20 °C. Het veldbezoek is uitgevoerd door een ervaren veldecoloog²⁾ van De Groene Ruimte. Daarbij zijn alle (sporen van) beschermde soorten genoteerd. Er is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten³⁾. Ook andere bijzondere waarnemingen zijn genoteerd en er zijn foto's gemaakt. Tevens is gericht gezocht naar (sporen van) andere beschermde soorten. Er zijn geen gerichte inventarisaties (met vallen of dergelijke) naar bepaalde soorten(groepen) uitgevoerd.

De waarnemingen uit het uitgevoerde bronnen- en veldonderzoek zijn in het kader van de WNb getoetst aan de voorgenomen handeling.

De bevindingen (waarnemingen, analyse en conclusie) zijn in voorliggende rapportage verwoord. Ook is aangegeven welke consequenties dit vanuit de WNb heeft voor de verdere procedure wat betreft de WNb.

²⁾ Dhr ir Rienk Noordhuis.

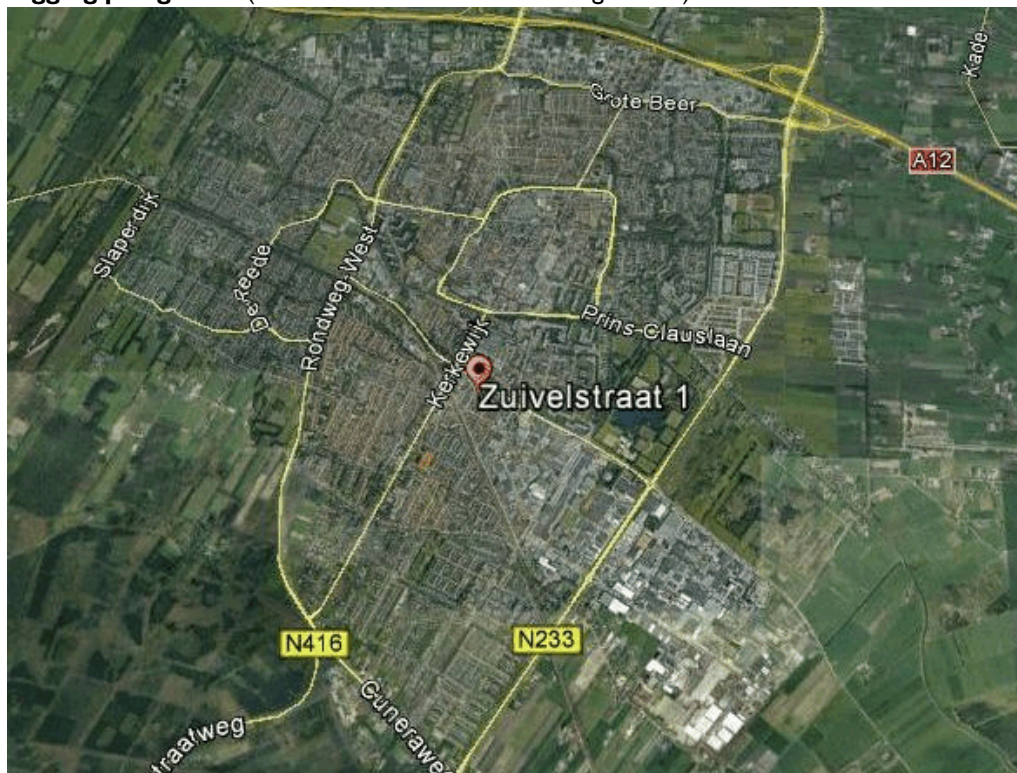
³⁾ De meeste planten- en diersoorten zijn niet jaarrond vindbaar in het veld. Door het plangebied ook op mogelijke geschiktheid voor beschermde soorten te beoordelen, wordt een beeld verkregen van de mogelijkheid of waarschijnlijkheid dat deze soorten voorkomen. Om een maximale zekerheid over het al dan niet voorkomen te verkrijgen zijn in het algemeen gerichte inventarisaties in de daarvoor geschikte seizoenen noodzakelijk.

3. PLANGEBIED EN HANDELING

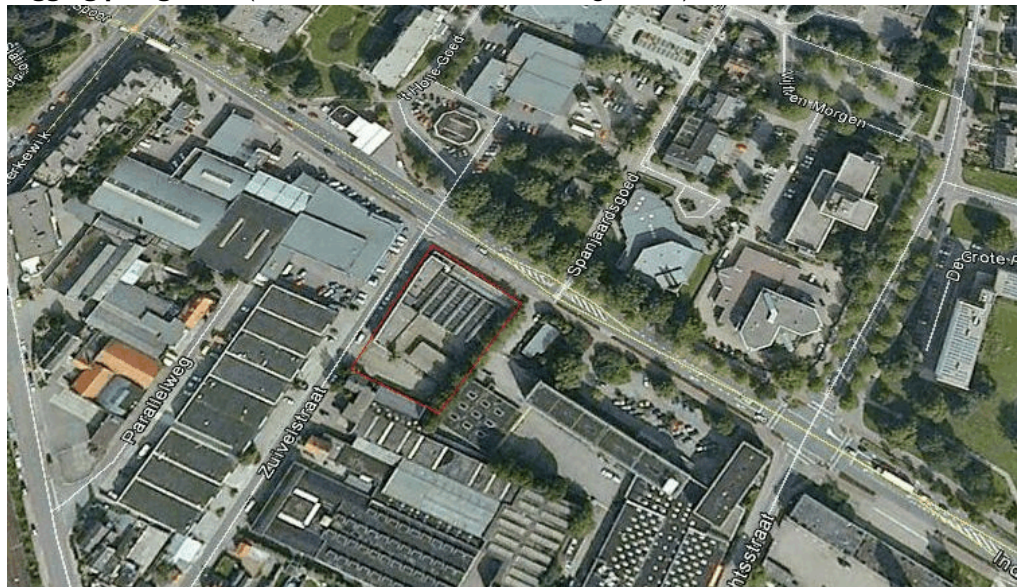
3.1. Plangebied

Het plangebied (Zuivelstraat 1) ligt in de bebouwde kom van Veenendaal op bedrijventerrein Het Ambacht, op de hoek van de Zuivelstraat en de Industrielaan.

Ligging plangebied (bron Frank van Woerden Vastgoed BV)

Ligging plangebied (bron Frank van Woerden Vastgoed BV)

Het plangebied betreft een voormalig garageterrein met bijbehorende bovenwoning- en (1956) en een vrijwel geheel verhard buitenterrein.

In het pand (begane grond) zijn enkele winkelruimtes en een showroom, die recent nog deels verhuurd zijn (tot maart 2016). De garagehal aan de oostzijde betreft circa de helft van de bebouwing. De hal staat leeg. Onder de garagehal is een kelder aanwezig met enkele vertrekken. De kelder bevat al meer dan 20 jaar een laag van 20 tot 40 cm regenwater dat door lekkages binnenkomt. Op het buitenterrein aan de zuidzijde van de garagehal bevinden zich drie overkapte barakken. Het buitenterrein wordt aan de oostzijde gebruikt als opslagterrein van piepschuimplaten en enkele matrassen. Tussen dit materiaal heeft zich bladafval opgehoopt afkomstig van de naburige 4 -5 Haagbeuken (op gemeenteground, buiten plangebied).

Overzicht plangebied (westelijk deel)

Overzicht buitenterrein (zuidzijde)

Overkapte barakken (zuidzijde garage)

De voormalige garagehal

Toegangsluik tot kelder

De bovenwoningen zijn deels begroeid met Klimop.

Voormalige bovenwoningen (1956)

Klimopbegroeiing bovenwoningen

3.2. Handeling

De handeling⁴⁾ betreft sloop van het bestaande pand, gevolgd door nieuwbouw van een appartementencomplex met parkeerplaatsen.

Impressie nieuwe situatie

⁴⁾ Informatie opdrachtgever.

4. RESULTATEN

4.1. Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming en Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt middenin de kom van veenendaal, op een bedrijventerrein en ligt niet in of grenst niet aan een Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Nederland.

Soortenbescherming

De WNb regelt onder andere de soortenbescherming. De WNb kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn en een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn. Tenslotte is er een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt worden beschermd. Alle vogels en ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten worden beschermd. Daarnaast is er de zorgplicht voor alle beschermde en niet beschermde dier- en plantensoorten. Deze houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Voor toepassing van de WNb zijn verschillende soortenlijsten van belang:

- van de soorten die beschermd zijn onder de Vogelrichtlijn is geen limitatieve lijst beschikbaar; in de praktijk betreft het voor Nederland alle soorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn.
- een overzicht van de middels de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn in Nederland beschermde soorten is opgenomen in bijlage 2;
- een overzicht opgenomen van 'andere' nationaal beschermde soorten is opgenomen in bijlage 3;
- In de WNb zijn voor beschermde soorten verschillende vrijstellingsmogelijkheden opgenomen, onder andere via een goedgekeurde gedragscode of via een provinciale verordening. De lijst van de in Utrecht (bij ruimtelijke ingrepen) vrijgestelde soorten is opgenomen in bijlage 4.

4.2. NDFF

Het zoekgebied waarbinnen waarnemingen in de NDFF zijn opgevraagd is hieronder weergegeven; de gegevens zijn hierna per soortengroep verwerkt.

Zoekgebied NDFF (zwart) en plangebied (groen)

4.3. Flora

Soorten

NDFF

In de NDFF zijn in het zoekgebied geen flora-waarnemingen bekend.

Veldwerk

Tijdens het veldwerk zijn geen beschermde of bijzondere soorten aangetroffen. Beschermde flora wordt voor het plangebied uitgesloten.

Analyse en conclusies flora

Door de 'handeling' worden geen beschermde plantensoorten verwijderd.

4.4. Zoogdieren

Soorten

Bronnen

In de NDFF zijn van het zoekgebied geen zoogdierwaarnemingen bekend.

Op basis van eerder door De Groene Ruimte uitgevoerd onderzoek in de omgeving is een goed beeld verkregen van het voorkomen van vleermuizen in de directe omgeving (De Groene Ruimte 2012a en b, 2013). Uit deze onderzoeken bleek dat in de omgeving vaste verblijfplaatsen (waaronder kraamkolonieverblijfplaatsen) aanwezig zijn van Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger. Daarnaast kunnen in de bebouwde kom van Veenendaal ook Rosse vleermuis en Watervleermuis worden aangetroffen.

Naast vleermuizen kunnen in Veenendaal de volgende streng beschermde zoogdier-soorten worden aangetroffen: Steenmarter, Boomarter, (Otter), Das, Waterspitsmuis en Eekhoorn. Met name Steenmarter en Eekhoorn zijn waargenomen in de bebouwde kom. De Eekhoorn is niet bekend uit dit deel van Veenendaal (De Groene Ruimte, NDFF).

Veldwerk

Tijdens het veldwerk is tevens het volgende vastgesteld.

- Er zijn geen waarnemingen gedaan van zoogdieren; ook werden geen sporen van zoogdieren vastgesteld.
- Vleermuizen.
 - Het westelijk deel van de bebouwing is geschikt als vaste verblijfplaats van vleermuizen:
 - de dakrand boven de gele muurstrook biedt mogelijkheden voor een zomerverblijfplaats van vleermuizen.
 - De bovenwoningen hebben open stootvoegen aan de oostzijde. De muur is niet nagevuld of de isolatie is ingezakt en daardoor is de spouwruimte geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Hier kunnen dwergvleermuizen jaarrond aanwezig zijn.
 - De Klimop aan de oostzijde van het gebouw is geschikt als zomerverblijfplaats voor vleermuizen
 - De in het pand aanwezige grote kelder, waarin al lange tijd water staat, is in principe geschikt als overwinteringsplaats voor Gewone grootoorvleermuizen en eventueel andere soorten als Watervleermuis. Er is echter tot maart vorig jaar veel menselijke activiteit geweest in het gebouw. De kelder is alleen toegankelijk via een openstaande deur in het gebouw. Er is geen enkel spoor van Gewone grootoorvleermuis in het gebouw aangetroffen. Op basis van deze constatering wordt ervan uitgegaan dat de kelder geen overwinteringsplaats voor Gewone grootoorvleermuis of eventuele andere vleermuissoort is. Indien het pand nog jaren leegstaat is dat niet meer uit te sluiten en zou een winterinspectie naar overwinterende vleermuizen noodzakelijk zijn.

- Nader onderzoek naar vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het pand is noodzakelijk.
- Overige zoogdieren:
 - Het plangebied is in principe zeer geschikt als verblijfplaats voor Steenmarter. Er zijn echter ondanks nauwkeurig zoeken naar sporen op geschikte locaties geen sporen van Steenmarter aangetroffen. Een vaste verblijfplaats wordt op basis daarvan uitgesloten. Nader onderzoek naar Steenmarter wordt niet noodzakelijk geacht. Indien het naburige terrein wordt opgeleverd wordt kans op Steenmarter weer groter. Daarom is het aan te bevelen in de toekomst op aanwezigheid alert te blijven.
 - Het plangebied is ongeschikt als verblijfplaats voor Eekhoorn. In de omgeving komt de Eekhoorn niet structureel voor en vaste verblijfplaatsen van deze soort worden dan ook uitgesloten.

Analyse en conclusie zoogdieren

- Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet uit te sluiten. Een nader onderzoek naar vleermuizen wordt dan ook noodzakelijk geacht.
- Overige beschermde zoogdiersoorten worden uitgesloten. Nader onderzoek naar overige zoogdiersoorten, zoals Steenmarter, is niet vereist tenzij het nog enkele jaren duurt voordat de handeling plaatsvindt.

4.5. Amfibieën, reptielen en vissen

Soorten

NDFF

In de NDFF zijn in het zoekgebied geen waarnemingen bekend van reptielen, amfibieën of vissen. In de wijde omgeving van het plangebied komt de Heikikker, Rugstreeppad en Ringslang voor. De laatste twee soorten zijn bekend van Kwintelooijen, de eerste soort is bekend van de Hellen nabij Veenendaal.

Veldwerk

Tijdens het veldwerk zijn de volgende waarnemingen gedaan.

- Amfibieën.
 - Gezien het huidige grondgebruik wordt de Heikikker en Rugstreeppad niet verwacht in het plangebied. Ook in de toekomst wordt de soort niet structureel verwacht.
 - Gewone pad, Bruine kikker en mogelijk Kleine watersalamander worden wel verwacht. Deze laatste soorten zijn niet streng beschermd.
- Reptielen.
 - De Ringslang wordt op basis van de huidige verspreiding niet verwacht. Dat geldt ook (sterker) voor de overige wilde reptielsoorten.
- Vissen.
 - Door het ontbreken van open water in het plangebied zijn vissen niet aan de orde.

Conclusie amfibieën, reptielen en vissen

Gezien huidige inrichting en gebruik van het plangebied en verspreidingsgegevens, zijn beschermde soorten uit deze groep uitgesloten.

Vanuit de soortenbescherming zijn onder deze aanname voor deze soortengroep geen verdere stappen vereist.

4.6. Vogels

Soorten

NDFF

In de NDFF zijn van het plangebied zelf geen vogelwaarnemingen bekend.

Veldwerk

Jaarrond beschermde nesten.

Tijdens het veldwerk is het volgende vastgesteld.

- Huismussen zijn aanwezig ten zuiden en noorden van het plangebied. Er zijn geen nestplaatsen van Huismussen aangetroffen in het plangebied en deze worden ook niet verwacht.
- Gierzwaluwen zijn waargenomen tijdens het veldwerk boven het plangebied. Nestplaatsen van Gierzwaluw in het plangebied zijn echter uitgesloten;
- Het pand is niet ongeschikt voor nestplaatsen van Gierzwaluw en Huismus.
- Nestplaatsen van Ransuil, Kerkuil of Steenuil kunnen worden uitgesloten op basis van de afwezigheid van waarnemingen, sporen en geschikte nestplaatsmogelijkheden.
- Broedgevallen.
Broedgevallen van algemene tuinvogels als Merel, Houtduif, Ekster, Turkse tortel zijn niet uit te sluiten. Nestplaatsen van Kauw worden niet aanwezig geacht.

Conclusies jaarrond beschermde nesten en broedgevallen vogels

- Jaarrond beschermde nesten van vogels kunnen worden uitgesloten.
- Broedgevallen van algemene stadsvogels zijn te verwachten in het broedseizoen en daarbuiten (voornamelijk duivennesten).
- Vanuit de soortenbescherming zijn onder deze aanname voor deze soortengroep geen verdere stappen vereist.

4.7. Vlinders, libellen en overige ongewervelden

Soorten

NDFF

In de NDFF zijn in het zoekgebied in totaal twee waarnemingen bekend van algemene vlindersoorten.

Veldwerk

Er zijn geen waarnemingen van streng beschermde soorten uit deze soortengroepen gedaan. Het plangebied is ook niet geschikt voor streng beschermde soorten uit deze groep.

Conclusies vlinders, libellen en overige ongewervelden

- Gezien huidige inrichting en gebruik van het plangebied en verspreidingsgegevens, zijn beschermde soorten uit deze groep uitgesloten.
- Vanuit de soortenbescherming zijn onder deze aanname voor deze soortengroep geen verdere stappen vereist.

5. CONCLUSIES EN ADVIEZEN

- De herontwikkeling is in het kader van de Wet Natuurbescherming aan te merken als een 'handeling'.
- De planlocatie (Zuivelstraat 1, Veenendaal) ligt niet in of grenst niet aan een Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Nederland.
- Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen niet worden uitgesloten. Nader onderzoek naar vleermuizen is vereist om vast te stellen dan wel uit te sluiten dat er vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het pand aanwezig zijn. Dit houdt in twee bezoeken in de periode half mei - half juli en twee veldbezoeken in de periode half augustus tot eind september.
- Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig; verstoring door de herontwikkeling kan derhalve worden uitgesloten. Vanuit de soortenbescherming zijn hiervoor geen vervolgstappen vereist.
- Er zijn geen overige beschermde soorten aanwezig. Verstoring van overige beschermde soorten (anders dan eventueel vleermuizen) is niet aan de orde. Vanuit de soortenbescherming zijn hiervoor geen vervolgstappen vereist.
- De zorgplicht geldt altijd, ook voor vrijgestelde soorten. Voor de planlocatie moet daarbij worden gedacht aan bijvoorbeeld de volgende maatregelen:
 - Het oostelijk deel van het plangebied leent zich uitstekend voor verblijfplaatsen van Egel. Indien dit deel van het terrein wordt opgeschoond moet vanuit de zorgplicht rekening gehouden worden met Egels, muizen, spitsmuizen en amfibieën. Deze dieren dienen de kans te krijgen een veilig heenkomen te zoeken. In verband met de winterslaap van de Egel dient het opschonen buiten de winterslaapperiode van de Egel plaats te vinden (half november tot eind april).
 - Broedgevallen van vogels mogen niet verstoord worden. In de periode december tot en met februari worden geen broedgevallen verwacht. Buiten deze periode is zijn broedgevallen niet uit te sluiten. Als er in deze periode werkzaamheden plaatsvinden dient voorafgaand aan de start van deze werkzaamheden een veldcheck op broedgevallen te worden uitgevoerd.

Samenvattend:

- Nader onderzoek (twee bezoeken in de periode half mei - half juli en twee bezoeken in de periode half augustus tot eind september) naar vleermuizen is vereist.
- De zorgplicht geldt altijd, ook voor vrijgestelde soorten. Voor de planlocatie moet daarbij worden gedacht aan bijvoorbeeld de volgende maatregelen.
 - Wanneer het oostelijk deel van het plangebied wordt opgeschoond moeten dieren als Egels, muizen, spitsmuizen en amfibieën de kans krijgen een veilig heenkomen te zoeken; in verband met de winterslaap van de Egel dient het opschonen buiten de winterslaapperiode van de Egel plaats te vinden (half november tot eind april).
 - Als er in de periode december-februari werkzaamheden plaatsvinden dient voorafgaand aan de start van deze werkzaamheden een veldcheck op broedgevallen te worden uitgevoerd.

BRONNEN

De Groene Ruimte, 2013. *Quickscan plangebied Boompjesgoed 14, Veenendaal-* Onderzoeksrapport in opdracht van Gemeente Veenendaal, projectnr. 13435.

De Groene Ruimte, 2012a. *Nader onderzoek Ritmeesterterrein, Veenendaal.* De Groene Ruimte, project 12298.

De Groene Ruimte, 2012b. *Nader onderzoek plangebied 't Holle Goed, Veenendaal.* De Groene Ruimte, project 12297.

Ministerie van Economische Zaken, 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen (vanuit de Wet Natuurbescherming).

Provinciale Staten van Utrecht 2016. Besluit van Provinciale Staten van Utrecht van 12 december 2016, tot vaststelling van de Verordening Natuur en landschap provincie Utrecht 2017, met nummer 7054.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, 2013. *Vleermuisprotocol 2013, 27 maart 2013*

Wet Natuurbescherming zoals geldend per 1 januari 2017.

Nationale Databank Flora en Fauna

www.ndff.nl

BIJLAGE I. MEEST RELEVANTE ARTIKELN UIT DE WET NATUURBESCHERMING BIJ EEN QUICKSCAN

Onderstaande tekst bevat een aantal artikelen uit de Wet Natuurbescherming, welke relevant zijn bij een quickscan in het kader van de soortenbescherming. Uiteraard is alleen de volledige wettekst bepalend; aan onderstaande tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

Artikel 3.1. [betreft: Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn].

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5. [betreft: Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn].

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10. [betreft: Beschermingsregime 'andere soorten'].

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;

- f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2. BESCHERMDE SOORTEN HABITATRICHTLIJN, VERDRAG VAN BERN EN VERDRAG VAN BONN

Soorten beschermd onder paragraaf 3.2 van de
Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.8)

Nederlandse naam	Latijnse naam		
Planten (4)		Reptielen (3)	
Drijvende waterweegbree	Luronium natans	Gladde slang	Coronella austriaca
Groenknolorchis	Liparis loeselii	Muurhagedis	Podarcis muralis
Kruipend moerasscherm	Apium repens	Zandhagedis	Lacerta agilis
Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis		
Zoogdieren terrestrisch (8)		Vlinders (7)	
Bever	Castor fiber	Donker pimpernelblauwtje	Maculinea nausithous
Hamster	Cricetus cricetus	Grote vuurvliinder	Lycena dispar
Hazelmuis	Muscardinus avellanarius	Moerasparelmoervliender *)	Euphydryas aurinia
Euraziatische lynx	Lynx lynx	Pimpernelblauwtje	Maculinea teleius
Noordse woelmuis	Microtus oeconomus	Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina
Otter	Lutra lutra	Tijmblauwtje *)	Maculinea arion
Wilde kat	Felis silvestris	Zilverstreephooibeestje *)	Coenonympha hero
Wolf *)	Canis lupus		
Vleermuizen (22)		Libellen (8)	
Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteinii	Bronslibel *)	Oxygastra curtisii
Bosvleermuis	Nyctalus leisleri	Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
Brandts vleermuis	Myotis brandtii	Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
Franjestaart	Myotis nattereri		
Gewone baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus	Groene glazenmaker	Aeshna viridis
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	Noordse winterjuffer *)	Sympecma paedisa
Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus	Oostelijke witsnuitlibel *)	Leucorrhinia albifrons
Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus	Rivierrombout	Gomphus flavipes
Grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrum-equinum	Sterlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis
Grote rosse vleermuis	Nyctalus lasiopterus		
Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus	Kevers (5)	
Kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus	Brede geelrandwaterroofkever	Dytiscus laticornis
Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros	Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
Laatvlieger	Eptesicus serotinus	Heldenbok	Cerambyx cerdo
Meervleermuis	Myotis dasycneme	Juchtleekever	Osmoderma eremita
Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus	Vermiljoenkever	Cucujus cinnaberinus
Noordse vleermuis	Eptesicus nilssonii		
Rosse vleermuis	Nyctalus noctula	Overige soorten (2)	
Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii	Bataafse stroommossel	Unio crassus
Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus	Platte schijfthoren	Anisus vorticulus
Vale vleermuis	Myotis myotis		
Watervleermuis	Myotis daubentonii		
Zoogdieren marien (5)			
Bruinvis	Phocoena phocoena		
Gewone dolfin	Delphinus delphis		
Tuimelaar	Tursiops truncatus		
Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus		
Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris		
Vissen (2)			
Houting	Coregonus oxyrinchus		
Steur	Acipenser sturio		
Amfibieën (8)			
Boomkikker	Hyla arborea		
Geelbuikvuurpad	Bombina variegata		
Heikikker	Rana arvalis		
Kamsalamander	Triturus cristatus		
Knoflookpad	Pelobates fuscus		
Poelkikker	Rana lessonae		
Rugstreeppad	Bufo calamita		
Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans		

*) Soorten verdwenen uit Nederland maar die toch beschermd zijn op grond van artikel 3.5 en 3.8 omdat er een gereede kans op terugkeer bestaat

BIJLAGE 3. ANDERE (NATIONAAL) BESCHERMDE SOORTEN

Soorten beschermd onder paragraaf 3.3 van de
Wet natuurbescherming (artikel 3.10 en 3.11)

Nederlandse naam Latijnse naam

Planten (76)

Akkerboterbloem *	Ranunculus arvensis
Akkerdoornzaad *	Torilis arvensis
Akkerogenroost *	Odontites vernus vernus
Beklierde ogenroost *	Euphrasia rostkoviana
Berggarnander *	Teucrium montanum
Bergnachtorchis *	Platanthera chlorantha
Blaasvaren	Cystopteris fragilis
Blauw guichelheil *	Anagallis arvensis foemina
Bokkenorchis *	Himantoglossum hircinum
Bosboterbloem *	Ranunculus pol. nemorosus
Bosdravik *	Bromopsis r. benekenii
Brave hendrik *	Chenopodium bonus- henricus
Brede wolfsmelk *	Euphorbia platyphyllos
Breed wollegras *	Eriophorum latifolium
Bruinrode wespenorchis	Epipactis atrorubens
Dennenorchis *	Goodyera repens
Dreps *	Bromus secalinus
Echte gamander *	Teucrium cham. germanicum
Franjegtentiaan	Gentiana ciliata
Geelgroene wespenorchis *	Epipactis muelleri
Geplooid	Alchemilla subcrenata
vrouwenmantel *	
Getande veldsla *	Valeriana dentata
Gevlekt zonneroosje *	Tuberaria guttata
Glad biggenkruid *	Hypochaeris glabra
Gladde zegge *	Carex laevigata
Groene nachtorchis	Coeloglossum viride
Groensteel *	Asplenium viride
Groot spiegelklokje *	Legousia speculum- veneris
Grote bosaardbei *	Fragaria moschata
Grote leeuwenklauw *	Aphanes arvensis
Honingorchis	Hemerocallis monorchis
Kalkboterbloem *	Ranunculus polyanthus ssp. polyanthoides
Kalktetrip *	Centaurea calcitrapa
Karhuizeranjer *	Dianthus carthusianorum
Karwijselie *	Selinum carvifolia
Kleine ereprijs *	Veronica verna
Kleine Schorseneer *	Scorzonera humilis
Kleine wolfsmelk *	Euphorbia exigua
Kluwenklokje	Campanula glomerata
Knollathyrus *	Lathyrus linifolius
Knolspira *	Filipendula vulgaris
Korensla *	Arnoseris minima
Kranskarwij *	Carum verticillatum
Kruipstijm *	Thymus praecox
Lange zonnedaauw	Drosera longifolia
Liggende ereprijs *	Veronica prostrata
Moerasgamander *	Teucrium scordium
Muurbloem	Erysimum cheiri
Naakte lathyrus *	Lathyrus aphaca
Naaldenkervel *	Scandix pecten-veneris
Pijlscheefkelk	Arabis h. sagittata
Roggelelie *	Lilium bulbiferum croceum
Rood peperboompje *	Daphne mezereum
Rozenkransje *	Antennaria dioica
Ruw pazelzaad *	Lithospermum arvense
Stofzaad *	Monotropa hypopitys
Scherpkruid *	Asperugo procumbens
Schubvaren	Ceterach officinarum
Schubzegge *	Carex lepidocarpa

Smalle raai *	Galeopsis angustifolia
Spits havikskruid *	Hieracium lactucella
Steenbraam *	Rubus saxatilis
Stijve wolfsmelk *	Euphorbia stricta
Tengere distel *	Carduus tenuiflorus
Tengere veldmuur *	Minuartia hybrida
Trosgamander *	Teucrium botrys
Veenbloembies *	Scheuchzeria palustris
Vliegenorchis	Ophrys insectifera
Vroege ereprijs *	Veronica praecox
Wilde averuit *	Artemisia c. campestris
Wilde ridderspoor *	Consolida regalis
Wilde weit *	Melampyrum arvense
Wolfskers *	Atropa bella-donna
Zandwolfsmelk *	Euphorbia seguieriana
Zinkviooltje	Viola lutea calaminaria
Zweedse kornoelje *	Cornus suecica

Zoogdieren terrestisch (31)

Aardmuis	Microtus agrestis
Boommarter	Martes martes
Bosmuis	Apodemus sylvaticus
Bunzing	Mustela putorius
Damhert	Dama dama
Das	Meles meles
Dwergmuis	Micromys minutus
Dwergspitsmuis	Sorex minutus
Edelhert	Cervus elaphus
Eekhoorn	Sciurus vulgaris
Egel	Erinaceus europaeus
Eikelmuis	Eliomys quercinus
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Grote bosmuis	Apodemus flavicollis
Haas	Lepus europaeus
Hermelijn	Mustela erminea
Huisspitsmuis	Crocidura russula
Konijn	Oryctolagus cuniculus
Molmuis *	Arvicola scherman
Ondergrondse woelmuis	Microtus subterraneus
Ree	Capreolus capreolus
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Steenmarter	Martes foina
Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
Veldmuis	Microtus arvalis
Veldspitsmuis	Crocidura leucodon
Vos	Vulpes vulpes
Waterspitsmuis	Neomys fodiens
Wezel	Mustela nivalis
Wild zwijn	Sus scrofa
Woelrat	Arvicola terrestris

Zoogdieren marien (2)

Gewone zeehond	Phoca vitulina
Grijze zeehond	Halichoerus grypus

Amfibieën (8)

Alpenwater- salamander	Triturus alpestris
Bruine kikker	Rana temporaria
Gewone pad	Bufo bufo
Kleine water- salamander	Triturus vulgaris
Meerkikker	Rana ridibunda
Middelste groene kikker	Rana klepton esculenta
Vinpootsalamander	Triturus helveticus
Vuursalamander	Salamandra salamandra

Reptielen (4)

Adder	Vipera berus
-------	--------------

Hazelworm	Anguis fragilis
Levendbarende hagedis	Lacerta vivipara
Ringslang	Natrix natrix

Vissen (6)

Beekdonderpad	Cottus rhenanus
Beekprik	Lampetra planeri
Elrits	Phoxinus phoxinus
Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus
Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis
Kwabaal *	Lota lota

Vlinders (20)

Aardbeivlinder *	Pyrgus malvae
Bosparelmoe- vlinder *	Melitaea athalia
Bruin dikkopje	Erynnis tages
Bruine eikenpage *	Satyrus ilicis
Duinparelmoe- vlinder *	Argynnis niobe
Gentiaanblauwtje *	Maculinea alcon
Grote parelmoe- vlinder *	Argynnis aglaja
Grote vos *	Nymphalis polychloros
Grote weerschijn- vlinder *	Apatura iris
Iepenpage	Satyrus w-album
Kleine heivlinder *	Hipparchia statilinus
Kleine ijsvogel- vlinder *	Limenitis camilla
Kommavlinder *	Hesperia comma
Sleedoornpage *	Thecla betulae
Spiegeldikkopje *	Heteropterus morpheus
Veenbesblauwtje *	Plebeius optilete
Veenbesparelmoe- vlinder	Boloria aquilonaris
Veenhooibeestje	Coenonympha tullia
Veldparelmoe- vlinder	Melitaea cinxia
Zilveren maan *	Boloria selene

Libellen (8)

Beekrombout *	Gomphus vulgatissimus
Bosbeekjuffer *	Calopteryx virgo
Donkere waterjuffer *	Coenagrion armatum
Gevlekte glanslibel *	Somatochlora flavomaculata
Gewone bronlibel *	Cordulegaster boltonii
Hoogveenglanslibel *	Somatochlora arctica
Kempense heidlibel *	Sympetrum depressiusculum
Speerwaterjuffer *	Coenagrion hastulatum

Kevers (1)

Vliegend hert	Lucanus cervus
---------------	----------------

Overige soorten (1)

Europese rivierkreeft	Astacus astacus
-----------------------	-----------------

* soort die geen wettelijke bescherming had
onder de Flora- en faunawet

BIJLAGE 4. IN UTRECHT VRIJ GESTELDE SOORTEN

Artikel 3.5.1 Vrijstelling overige beschermde soorten

Onverminderd het bepaalde in artikel 3.10, derde lid, en 3.31, eerste lid, van de wet gelden de verboden, bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, van de wet, niet voor soorten genoemd in bijlage II bij deze regeling ten aanzien van handelingen genoemd in artikel 3.10, tweede lid van de wet, onderdelen a, d, e, f en g.

De vrijstelling als bedoeld in het eerste lid, geldt slechts voor zover er voorafgaand en tijdens de werkzaamheden of het gebruik in redelijkheid alles wordt verricht of gelaten om te voorkomen dat de verboden, bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, van de wet, worden overtreden.

Bijlage II als bedoeld in artikel 3.5.1

Zoogdieren

Aardmuis
Bosmuis
Bunzing
Dwergmuis
Dwergspitsmuis
Egel
Gewone bosspitsmuis
Haas
Hermelijn
Huisspitsmuis
Konijn
Ondergrondse woelmuis
Ree
Rosse woelmuis
Tweekleurige bosspitsmuis
Veldmuis
Vos
Wezel
Woelrat

Amfibieën

Bruine kikker
Gewone pad
Kleine watersalamander
Meerkikker
Middelste groene kikker of Bastaardkikker